

**ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2025-2026**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: *Σάββατο 10 Μαΐου 2025*

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ και για τα δύο μαθήματα: *180 λεπτά (3 ώρες)*

Α΄ ΜΕΡΟΣ (Νεοελληνική Γλώσσα)

ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Πότε ήταν η τελευταία φορά που ανοίξατε **ένα** βιβλίο και χαθήκατε στις σελίδες του ή διαβάσατε ένα άρθρο που σας τράβηξε **το ενδιαφέρον**; Σε έναν κόσμο όπου κυριαρχεί η οθόνη, **εύκολα** ξεχνάει κανείς την ευχαρίστηση που προσφέρει ένα καλό βιβλίο, υποτιμώντας έτσι ένα από τα καλύτερα εργαλεία προσωπικής εξέλιξης που διαθέτει ο πολιτισμός μας. Και μπορεί πολλοί να ισχυρίζονται ότι **το βιβλίο** με την παραδοσιακή του μορφή οδεύει προς την εξαφάνιση, εξαιτίας των νέων τεχνολογιών, αλλά τα εξώφυλλα, η μυρωδιά του, ο ήχος των σελίδων που γυρίζουν, η συλλογή με βιβλία που μεγαλώνει **με κόπο** είναι κομμάτια αναντικατάστατα της πολύπλευρης εμπειρίας που λέγεται ανάγνωση.

2. Ό,τι και να σας απασχολεί, ένα βιβλίο είναι αρκετό για να το βγάλετε από το μυαλό σας. Έρευνα έδειξε ότι η ανάγνωση είναι ο πιο αποτελεσματικός **τρόπος** αντιμετώπισης του άγχους. Μάλιστα, το διάβασμα φάνηκε να είναι πιο αποδοτικό ως αγχολυτικό ακόμα και από τη μουσική ή μια βόλτα. Η ευεργετική αυτή δράση φαίνεται να οφείλεται στο ότι το μυαλό είναι αναγκασμένο να συγκεντρωθεί σε αυτό που διαβάζει, με αποτέλεσμα να αποσπάται η προσοχή του από τις υπόλοιπες σκέψεις που το βασανίζουν. Σημασία, μάλιστα, δεν έχει το τι διαβάζει ο αναγνώστης, αλλά το να αφήσει τον εαυτό του να «χαθεί» μέσα σε αυτό.

3. Επιπλέον, η ανάγνωση κρατάει το μυαλό σας σε φόρμα και το ανανεώνει, σύμφωνα με έρευνα που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Neurology». Η μελέτη δείχνει ότι η συμμετοχή σε δραστηριότητες που κρατούν το μυαλό σε λειτουργία (από την παιδική ηλικία μέχρι τα γηρατειά) είναι ιδιαίτερα σημαντική για **τους ηλικιωμένους** ανθρώπους. Ακριβώς όπως η σωματική άσκηση ενισχύει την καρδιά, τους μυς και τα οστά, η πνευματική δραστηριότητα δυναμώνει τον εγκέφαλο.

4. Το να «χάνεστε» μέσα σε ένα μυθιστόρημα μπορεί να δυναμώσει και την ικανότητά σας να καταλαβαίνετε τα συναισθήματα των γύρω σας. Ολλανδοί ερευνητές έδειξαν μέσα από πειράματα ότι οι άνθρωποι που παρασύρονται συναισθηματικά από ένα βιβλίο φαντασίας έχουν περισσότερο καλλιεργημένη την κατανόησή τους για τη συμπεριφορά και τα κίνητρα των άλλων.

5. Τέλος, το διάβασμα εμπλουτίζει τη σκέψη και το λόγο σας. Η τακτική ανάγνωση βιβλίων εξασφαλίζει ποιότητα στη σκέψη, περισσότερη φαντασία και δημιουργικότητα, βελτιώνει τόσο τον γραπτό όσο και τον προφορικό λόγο. Μάλιστα, υπολογίζεται ότι μαθαίνουμε το 5-15% όλων των λέξεων μέσω της ανάγνωσης. Επίσης, προσφέρει πλούτο γνώσεων.

Διασκευασμένο κείμενο της Ειρήνης Τζελέπη στο Vita. Gr

αγχολυτικός: αυτός που απελευθερώνει από το άγχος, που το μειώνει.

A. Ερώτηση κατανόησης

A.1. Στις παραγράφους 3 και 5 η συντάκτρια του κειμένου αναφέρετε στις θετικές επιδράσεις του βιβλίου στην πνευματική λειτουργία του ανθρώπου. Τι ακριβώς υποστηρίζει; Να μεταφέρεις τις σκέψεις της με δικά σου λόγια σε κείμενο 50 λέξεων περίπου.

Μονάδες 12

A.2. Να κυκλώσεις τη σωστή απάντηση που συμφωνεί απόλυτα με το περιεχόμενο του κειμένου:

1. Η συγγραφέας στην παράγραφο 1 υποστηρίζει ότι:

- α) το βιβλίο προτιμάται περισσότερο από τους υπολογιστές και την τηλεόραση.
- β) ευχαρίστηση προσφέρει οποιοδήποτε βιβλίο.
- γ) πολλοί ισχυρίζονται ότι το παραδοσιακό βιβλίο θα αντικατασταθεί από τη ηλεκτρονικό.

2. Στην έρευνα που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Neurology» υποστηρίζεται ότι:

- α) η μελέτη βιβλίων, για να έχει αποτέλεσμα στις πνευματικές λειτουργίες του ανθρώπου, πρέπει να γίνεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου.
- β) η μελέτη βιβλίων δεν παίζει σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του εγκεφάλου των ηλικιωμένων.
- γ) η λειτουργία της καρδιάς δεν επηρεάζεται από τη σωματική άσκηση.

3. Η συντάκτρια, για τη σχέση της ανάγνωσης των βιβλίων με την κατανόηση των άλλων:

- α) μας δίνει ένα δικό της συμπέρασμα, μια δική της σκέψη.
- β) υποστηρίζει πως ένα επιστημονικό βιβλίο βοηθάει τον αναγνώστη να κατανοεί τη συμπεριφορά του άλλου.

γ) ισχυρίζεται πως οι ερευνητές στηρίχτηκαν σε πειράματα για να υποστηρίξουν τη σχέση μεταξύ της ανάγνωσης βιβλίων και της κατανόησης του άλλου.

Μονάδες 03

Β. Λεξιλόγιο

B.1. Να αντικαταστήσεις κάθε λέξη που υπογραμμίζεται στο παρακάτω απόσπασμα του κειμένου με άλλη που έχει την αντίθετη σημασία (αντώνυμη λέξη).

«Τέλος, το διάβασμα εμπλουτίζει τη σκέψη και το λόγο σας. Η τακτική ανάγνωση βιβλίων εξασφαλίζει ποιότητα στη σκέψη, περισσότερη φαντασία και δημιουργικότητα, βελτιώνει τόσο τον γραπτό όσο και τον προφορικό λόγο. Μάλιστα, υπολογίζεται ότι μαθαίνουμε το 5-15% όλων των λέξεων μέσω της ανάγνωσης. Επίσης, προσφέρει πλούτο γνώσεων.»

Μονάδες 05

B.2. Γράψε ένα δικό σου κείμενο 5 σειρών περίπου, στο οποίο περιγράφεις ένα βιβλίο και τη σχέση σου μ' αυτό (πόσο σου αρέσει και το προτιμάς από άλλα βιβλία). Στο κείμενό σου να χρησιμοποιήσεις οπωσδήποτε αυτά τα επίθετα που ακολουθούν: **πολυσέλιδο, συναρπαστικό, ευκολοδιάβαστο, περιγραφικό, αξέχαστο**. Μπορείς να βάλεις τα επίθετα που σου δίνονται σε όποιο γένος, πτώση και αριθμό θέλεις.

Μονάδες 15

Γ. Γραμματική

Γ.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας δίπλα στον αριθμό της Στήλης Α το γράμμα από τη Στήλη Β που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση. Η αντιστοίχιση αφορά τα μέρη του λόγου. (ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει)

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. ανάγνωση	α. επίρρημα
2. από	β. ρήμα
3. τακτική	γ. επίθετο
4. ό,τι	δ. σύνδεσμος
5. υπολογίζεται	ε. ουσιαστικό
6. όπου	στ. πρόθεση
	ζ. αντωνυμία

Μονάδες 6

Γ.2. Να μεταφέρεις τα ρήματα της περιόδου στον Αόριστο και στον Υπερσυντέλικο. «*Η ανάγνωση κρατάει το μυαλό σας σε φόρμα και το ανανεώνει.*»

Μονάδες 4

Γ.3. Στο κείμενο που ακολουθεί να συμπληρώσεις τα γράμματα που λείπουν και να μεταφέρεις τις λέξεις στο τετράδιο:

Όσο περισ _____ τερο διαβάζουμε στα παιδιά μας τόσο μεγαλ _____ τερη γνώση απορροφούν. Η γνώση αυτή είναι σ _____ μαντική σε όλους τους τομ _____ ς της ζωής. Το διάβασμα βιβλίων στα παιδιά προσχ _____ λικής ηλικίας τους δίνει ένα προβάδισμα και τα βοηθά να προετ _____ μαστούν για το σχολείο. Τα παιδιά που αγαπούν το διάβασμα έχουν καλύτερες επιδ _____ σεις όχι μόνο στη γλώσσα αλλά και σε όλα τα σχολικά μαθήματα.

Παρ _____ λο που μιλάμε καθημερινά στα παιδιά μας, το λεξιλόγιο που χρησιμοποιούμ _____ είναι συχνά περιορισμένο και επαναλαμβανόμενο. Η ανάγν _____ ση βιβλίων εξασφαλίζει ότι το παιδί έρχεται σε επαφή με λέξεις ή φράσεις τις οποίες δεν θα άκουγε στον προφορικό λόγο.

Μονάδες 10

Δ. Συντακτικό

Δ.1. Να αναγνωρίσεις το συντακτικό ρόλο των λέξεων: (οι λέξεις στο κείμενο είναι γραμμένες με **bold**: έντονη γραφή): πότε, ένα, το ενδιαφέρον, εύκολα, βιβλίο, με κόπο, τρόπος, τους ηλικιωμένους

Μονάδες 8

Δ.2. Να μετατρέψεις τη σύνταξη της παρακάτω πρότασης από ενεργητική σε παθητική.: «το διάβασμα εμπλουτίζει τη σκέψη και το λόγο σας»

Μονάδες 2

Ε. Παραγωγή λόγου

Σε κείμενο 150-200 λέξεων να γράψεις γιατί είναι αναγκαίο παιδιά στην ηλικία σου να διαβάζουν εξωσχολικά βιβλία.

Μονάδες 35

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
2. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
3. Να απαντήσετε σε **όλα τα θέματα** με όποια σειρά θέλετε.
4. Η διάρκεια εξέτασης είναι **τρεις (3) ώρες** μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. **Δυνατή αποχώρηση** μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.
6. Να **μη** χρησιμοποιήσετε **διορθωτικό**.

Καλή σας επιτυχία!